

V Ě S T N Í K

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY AMERICKÉ

Čís. 342

Červen 1984

DR. L. ROZBOŘIL

NÁŠ ÚKOL

Letos v červnu je tomu 5 let, co jsme se loučili s br. dr. F. Schwarzenbergem, dlouholetým místopředsedou Čsl. Národní rady americké a velmi zasluhujícím a oblíbeným pracovníkem v četných jiných organizacích. Obklopen svými přáteli a spolupracovníky, br. Schwarzenberg, v řeči na rozloučenou, vyjádřil své největší přání: "Udržte hlas Čsl. Národní rady americké!"

Snad není ani možno přesněji a stručněji popsat náš úkol, protože hlas Čsl. Nár. rady americké je především hlasem svobodného, demokratického Československa. Jsme oddaní svobodě, protože bez svobody není pravda, není právo a spravedlnost, není osobní rozvoj a šťastný život. Dnes milióny Čechoslováků žijí ve stínu komunistických mocipánů, kteří potlačují svobodu projevu, útočí na víru, pronásledují věřící, rozdělují socialistickou bídu dvojím loktem, tím větším nadělují nové komunistické buržoasii a tím menším krmí poddaný lid. Rozsévají strach, protože se jim snadněji vládne když občané si nedůvěřují. Lež, strach, poddanství a hospodářské nedostatky zabalují do pozlátka marxistické a leninské ideologie, pacificismu, falešných statistik, lesklých hesel, nedoložených útoků na západní způsob života a do přemrštěné kritiky jakékoliv slabosti demokratických států. Takto "zušlechtěný" výrobek pak prodávají na mezinárodním trhu ideí.

A nastojte — mají úspěch! Neuplyne dne, abychom v novinách, v denním tisku, v týdenících či měsícnících, v televizních pořadech, na universitách, v kostelích a jinde, nečetli či neslyšeli jak nějaký novinář, politik, diplomat, profesor, bankéř, kněz, atd. se zařiká, že Sovětský svaz je nepochopeným paragonem všech ctností a že západní svět, hlavně Spojené státy, mu křivdí. Kdyby jen Západ obměkčil své tvrdé srdce a vyhověl všem oprávněným požadavkům tohoto mírumilovného obra, který je v Evropě ohrožován imperialistickými státy jako je okleštěné Západní Německo, Norsko, Dánsko, Belgie, Holandsko, atd., pak by byla nová 'détente', byl by mír.

Náš úkol vždy byl a stále zůstává stejný: Strhnout pozlátko z výrobků sovětské propagandy a tak obnažit komunistické lži, aby zahynuly na světle svobody a pravdy, protože lži kvetou jen v přítmi diktatury.

Hlas Rady byl slyšen v minulosti. Jen vzpomeňme na Madridskou konferenci o Helsinkách. Sestra Faltusová po téměř nadlidském úsilí připravila svazky materiálu o porušování Helsinské dohody čsl. vládou, pro americkou delegaci vedenou velvyslancem Max Kampelmanem. Sestra Papánková nás úspěšně zastupovala v Madridu. "American Bulletin" již po mnoho let informoval americkou veřejnost o pravé tváři komunismu. Redaktorka, sestra Vrázová, obdržela četná uznání a pochvaly za kvalitu Bulletinu. Br. Schwarzenberg a Chalupa předložili častokrát naše názory a doporučení ve věci obrany demokracie

proti rozpínavosti Sovětského svazu na nejvyšší politická místa v USA.

V této linii budeme pokračovat i nadále. Tentokrát přednost bude mít rozhlas "Svobodná Evropa" a "Hlas Ameriky". Budeme věnovat větší pozornost čs. vysílání, abychom zajistili jeho účinnost u posluchačů v ČSSR a oprostili je od politicky nevhodných pořadů.

Na domácí "frontě", br. Ferjenčík, bři. Papánkové a br. Valúšek, neutralisovali útoky určitých slovenských kruhů na první republiku a jejich snahy rozdělit Čechy a Slováky. Naši základní ideou zůstává jednota Čechů a Slováků v nezávislém, jednotném a demokratickém čl. státě.

Sokolové hlásají "v zdravém těle zdravý duch". My máme hlásat "v zdravém těle zdravý hlas." Rada musí být finančně zdravá. O to se bude opět starat br. Krákora, náš nejvýznačnější krajanský pracovník ve státě Illinois. Rada bude nadále udržovat a rozvíjet práci sociální, kulturní a společenskou. Tato práce je nám nejen finančním zdrojem ale pojištěním členstva s funkcionáři. Jen společným úsilím všech členů udržíme zdravou Radu, která bude moci mluvit jasným a silným hlasem, slyšitelným po celé Americe.

Šestnáctá pololetní zpráva o stavu lidských práv v zemích sovětského bloku, kterou jménem prezidenta Spojených států podává State Department

Ceskoslovensku bylo ve zprávě State Departmentu věnováno několik stran. Zpráva se ku př. zmiňuje o dokumentu Charty 77, který Charta vydala 30. prosince 1983. Charta v něm hodnotila "Výsledný Dokument z Madridu" a znovu zdůraznila povinnost signatářů Závěrečného Aktu z Helsinek dodržovat všechna ujednání, zejména pokud se týká lidských práv.

Zpráva dále zaznamenala fakt, že byt redaktorky samizdatu "Informace o Chartě", který přináší dokumenty Charty 77 a VONSU, byl podroben desetihodinové prohlídce členů státní bezpečnosti den po té, co tomuto časopisu byla udělena cena Jana Palacha, kterou již po dobu pěti let uděluje Mezinárodní výbor na podporu Charty 77 se sídlem v Paříži.

Ve zprávě se rovněž píše o politických věznicích Ladislavu Lisovi a Janu Litomiském, kteří byli — po odpykání trestu — propuštěni do t.zv. "ochranného dozoru". Zpráva rozebírá, co ten "ochranný dozor" znamená. (Další šikanování a absolutní omezení svobodného pohybu těch, kterým byl tento trest udělen. Hlášení na policii každý den v určitou denní dobu, žádat předem o povolení opustit místo svého pobytu, atd. Ladislav Lis byl již znovu zatčen pro "nedodržování směrnic týkajících se ochranného dozoru.") —afa—.

Zpráva, podaná jménem prezidenta Reagana Helsinské komisi, se dále zmiňuje o dalších soudních řízeních proti Jiřímu Wolfovi a Jiřímu Gruntorádovi, kteří se stali předmětem krutosti československých úřadů.

VESTNIK

June 1984

Organ of the Czechoslovak National Council of America

Published monthly (Except bi-monthly July-August)

Subscription \$5.00 - Outside U.S.A. \$6.00

Editor - Vlasta Vraz

Office: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Tel.: 656-1117

VĚSTNÍK

Červen 1984

Orgán Československé národní rady americké

Vychází měsíčně (s výjimkou dvojčísla v červenci-srpnu)

Předplatné \$5.00 - Mimo USA \$6.00

Redaktorka - Vlasta Vrázová

Úřadovna: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Telefon: 656-1117

Ve zprávě se také zaznamenává pronásledování věřících a persekvoání náboženských skupin, které nejsou státem povoleny. Ačkoliv československá ústava zaručuje náboženskou svobodu, kněží musí mít k vykonávání svých povinností státní souhlas. Náboženská výuka je přísně kontrolována, neoficiální sdružování věřících je zakázáno.

Dále zpráva zaznamenává také fakt, že v Československu neexistujú žádné svobodné odbory, každá odborová organizace je kontrolovaná státem, či lépe řečeno, komunistickou stranou. Zpráva se také zmiňuje o t.zv. Přípravném výboru pro svobodné odbory, t.j. skupině, která se ustavila bez vládního povolení, ktorá kritisovala ROH za to, že podporuje vládní rozhodnutí rozmístit v Československu sovětské nukleární zbraně.

Zpráva také zaznamenává, jakým způsobem československá vláda vyřizuje případy rozdělených rodin, emigraci a návštěvy československých občanů na Západě. Zmiňuje se také o možnostech obchodu a kulturní výměny. Celkovou situaci zpráva hodnotí konstatováním, že se situace na poli lidských práv v Československu za posledních šest měsíců nezlepšila. —afa—

DODATKY KE ZPRÁVÁM ZE SJEZDU ČSNRA VE DNECH 19. A 20. KVĚTNA 1984

Bylo mnoho obsírných zpráv, které nelze otisknout v malém formátu Věstníku. Pokusíme se vystihnout některé důležité připomínky a úvahy.

Smutné bylo rozloučení s odstupujícím br. předsedou Ferjenčíkem, který promluvil velmi stručně a byl odměněn projevem uznání úřadujícího předsedy br. Krákory jménem nás všech. Následujícího dne bylo jednomyslně odhlasováno čestné členství br. Ferjenčíkovi.

Z řeči místopředsedy br. Ing. Štefana Papánka, který řídil měsíční schůze Rady od jara 1983 podáváme některá důležitá fakta o činnosti Rady.

PROJEV BR. PAPÁNKA, PRVNÍHO MÍSTOPŘEDSEDY

Našou hlavnou starostí bylo a je sledovanie pomerov v Československu a pokiaľ je v našich silách, tieto ovlivňovat' a upozorňovat' americkú a svetovú verejnosť na krivdy, ktoré sa páchajú na nášom ľude. Zvlášť dbáme, aby dodržiavanie ľudských práv obsažené v Helsinskej deklarácii sa plnilo. V tomto ohľade pani Faltusová plní veľmi dobre svoju povinnosť. Pracujeme spolu s inými československými organizáciami a to hlavne s Radou slobodného Československa a Československým nář. združením v Kanade. Naše dokumenty sa dostali cez americkú delegáciu na konferenciu v Madride. S vd'akou a so zadosťučinením kvitujeme, že za člena americkej delegácie na konferenciu v Madride menovali pani Betku Papánkovú, ktorá sa tejto konferencie osobne zúčastnila a vykonala kus záslužnej práce. Považujem za dôležité navrhnúť, aby naša výročná schôdza pani Betke Papánkovej a tiež americkeému delegátovi

pánu Kampelmanovi, ktorí hájili veľmi úspešne záujmy československého národa, vyslovila vd'aku. Je isté, že sledovanie dodržiavania ľudských práv v Československu bude našim stálym problémom. Na budúci rok bude táto komisia zasadať vo Viedni. Budeme mať zase príležitosť upozorniť svet na zotročené a okupované Československo. Vo Viedni žije naše početná menšina a budeme sa tiež môcť o ňu oprieť.

Jestli my a to právom, sa považujeme za organizáciu krajanškú, máme povinnosť a právo vykonávať a uplatňovat' naše vlivy v americkej spoločnosti a týmto spôsobom tiež ovlivňovat' americkú politiku. Práca táto je veľmi rozsiahla, je to práca drobná a môžeme ju uplatňovat' v každodennom živote. Je to pole d'aleko širšie ako iných exilových organizácií. Tie samé ciele národné i socialné sledujú tiež iné organizácie na tomto kontinente a to Rada slobodného Československa, Československé národné združenie v Kanade, Poradný zbor pre Západnú Európu a iné organizácie v Európe a veľmi činná organizácia v Austrálii. Chceme s týmito organizáciami spolupracovat' a napredovat'. Prvá porada tejto koordinácie bola pred dvoma rokmi v Montreale. Druhá bola minulý rok v Toronte z príležitosti valného zhromaždenia Národného združenia, spojená s banketom a pozdravom úcty Kanade, ako novej vlasti mnohých našich krajanov, ktoré som sa zúčastnil.

Spolupracoval som a spolupracujem na vydávaní Našich Snáh, ktoré vydávame pod menom Stálej konferencie demokratických exulantov. Časopis háji a pestuje politickú literatúru, československú politickú orientáciu s hlavným cieľom zachovat' jednotný Československý štát. Máme umysel vydat' anglické číslo Našich Snáh, kde by sme informovali americkú verejnosť o našich cieľoch a pripomenuli 40. výročie Slovenského Národného povstania, ktoré podľa amerických výrokov obnovilo Československý štát.

Zúčastnili sme sa sletu vo Viedni, kde sme s bratom Ženíškom zastupovali Národnú radu.

V minulých mesiacoch sa ukázala nutnosť, aby sme zakročili na Štátnom departmente a tiež v Hlase Ameriky, aby sa tam nestali organizačné zmeny, ktoré by poškodili našu československú vec. Boli sme prijatí zástupcom sekretára Štátneho departmentu. Tejto deputácie sa zúčastnil dr. Ján Papánek, z našich členov p. Šturman, p. Valúšek, p. Štefánik, dr. M. Kvetko, R. Fraštacký, V. Ryšavý, ja a iní, vcelku nás bolo dvanásť. Mluvíme našej delegácie bol dr. J. Papánek, ktorý vylíčil historický vznik československého štátu, kultúrne i politické vzťahy medzi Čechmi, Slovákmi a ich spolupatričnosť. Po tomto nastala všeobecná rozprava a mám za to, že naše vývody tam prednesené, boli prijaté so zadosťučinením. V marci sme znovu chceli uplatniť naše stanovisko na najvyšších miestach a delegácia v hore menovanom zložení sa dostala do etnického oddelenia Bieleho domu, kde zase dr. Ján Papánek predniesol

naše stanovisko. Debata tam trvala vyše pol druhej hodiny a môžem povedať, že sme boli s výsledkom spokojní. Po treťi raz sme sa zase zišli v New Yorku s vedúcimi Slobodnej Európy z Mníchova, kde sme zase uplatnili naše názory a hájili sme jednotu československého rozhlasu a jednotného ducha vysielania pre Čechov a Slovákov.

Už na začiatku som spomenul, že naše snemovanie, má tiež ten cieľ, si slúbiť, že sa budeme starať o nášho etnika a o zachovanie všetkého toho, čo s tým súvisí, tak ako nám naše stanoviny ukladajú.

Staráme sa o kultúrne potreby našich národov na americkom kontinente a pomáhame domovu, z ktorého sme boli vyhnaní. Chceme, aby naša vlasť bola slobodná, nezávislá, demokratická a aby v nej prevládal zase duch Masarykov a Štefánikov. Ten prvý úkol konáme poriadanim slávností, výstav, prednášok, vydržiavaním škôl národných a cirkevných v rôznych miestach, inštitúcií a všetkého toho, čo má slúžiť našej národnej veci a kultúre. Ďalší úkol, zisťovaním pomerov doma a podávaním týchto správ na patričné americké miesta, aby v kritických dobách mohli tieto použiť. Je dnes tento úkol ťažký, lebo Husákov režim robí všetko možné, aby slúžil Moskve a záujmom komunizmu. Bohužiaľ, že nie je vôbec napojený na západné štáty a režim tento nepozná problému, v ktorom by sa nepodriadil záujmom Moskvy, čo ani jeden zo satelitov nekoná. Je to režim, ktorý je v západnej tlači označovaný za najsurovski, zvlášť v oblasti náboženskej a nemá ani snahu sa urobiť voľnejším. Proti takémuto režimu musíme bojovať, musíme ho odmietat' a poukazovať na to, že náš ľud, Česi a Slováci nemajú nič spoločné s takýmto režimom. Musíme byť pyšní na to, že naši ľudia doma, ani za týchto pomerov nerezignovali, že naši primerané prostriedky, ako sa sovielizácii bránit'. V západnej tlači prebehli správy o tom, že ľudia sa vracajú k náboženstvu, že podporujú svojich vzorných kňazov, že najmä mládež chce nájsť zmysel života v náboženskej viere a preto odmieta komunizmus, dôkaz toho, že Zväz soc. mládeže, ktorý režim organizoval po okupácii a z neho dezertuje. Sme hrdí na činnosť Charty 77, ktorá celému svetu jasne ukazuje túžby českého a slovenského ľudu. Sme hrdí na to, že napriek policajnému prenasledovaniu a súdnemu šikanovaniu, predstavitelia Charty se nevzdali boja za svoje ciele a že stále s novým plánom pripravujú rôzne podania, ktoré predkladajú režimu ako oprávnené sťažnosti. Tým aj upozorňujú západný svet na nové príkoria a nový útlak, ktorým sa režim hl'adí udržať pri moci. Sme hrdí na to, že naši nebojácni ľudia, odborári, protestovali a protestujú proti umiestneniu sovietskych rakiet na území Československa. Proti týmto raketám je v prúde rozsiahla podpisová akcia v Prahe a Brne. Z rôznych priemyselných stredísk dostala vláda protesty proti tomuto umiestneniu rakiet. Prejavy odporu ľudu doma nám majú byť pohnútkou ku zvýšeniu našej činnosti na pomoc zotročenému domovu. Nezabudnime, že policajné vyšetřovanie, žalárovanie a iné druhy prenasledovania našich doma je pre nás výzvou, aby sme neustali a aby sme vykonali všetko, čo je v našich silách, aby sa o utrpení nášho ľudu vedelo a aby toto utrpenie nebolo nadarmo, ale aby prinieslo slobodu, nezávislosť a demokraciu do vlasti Tomáša G. Masaryka a Milana R. Štefánika.

ZPRÁVA MÍSTOPŘEDSEDY DR. V. CHALUPY

Je v povaze činnosti zahraničného výboru predsedníctva, že ťžištie jeho činnosti je ve Washingtonu, kde je stredisko vládni a zákonodárné moci státu. Naše úsilí o ovlivnění americké zahraniční politiky ve smyslu našich zásad vyžaduje často okamžitou reakci a soustavný osobní styk, pro které je nutná

přítomnost v hlavním městě země. Na štěstí má Rada, hlavně v osobě sestry Faltusové, ve Washingtonu mluvčí, plnící tuto funkci vynikajícím způsobem.

Za těchto okolností má Chicago úlohu v podstatě podúrnou a pomáhá plnit naše poslání v souladu a na doporučení našich washingtonských zástupců.

V tomto ohledu jsem připravil dvě rozsáhlejší práce — doporučení pro rozvinutí činnosti Democracy Initiative a třicetistránkový rozbor o potlačování lidských práv v Československu pro předsedu zahraničního výboru senátu sen. Percyho, který si dodatečně vyžádal další informace. Zastupoval jsem Radu na slyšení, které sen. Percy uspořádal v Chicagu a přednesl tam naše stanovisko a odpověděl na dotazy.

Rovněž jsem se zúčastnil schůzky s novým americkým velvyslancem pro Československo.

V době kritické pro americkou politiku ve střední Americe připravil jsem návrh dopisu presidentovi, senátorům a kongresníkům, podporující pevný postoj proti komunistické expansi v této oblasti.

Na žádost br. předsedy jsem připravil návrh novoročního provolání k domovu a přeložil dopis dr. Nöchtla, rakouského poslance, Gustávu Husákovu u příležitosti jeho návštěvy v Rakousku.

Na podporu sociální činnosti Rady se mi podařilo získat zaměstnání pro některé novější uprchlíky.

Naše obavy o budoucnost demokracie ve Spojených státech, a tím ve světě, nejsou zažehnány. Příčiny, z kterých rostly, nejsou odstraněny. Můžeme ale říci, že situace je znatelně lepší, než byla před dvěma, třemi léty, a to hlavně proto, že se Spojené státy rozhodly zesílit svou vojenskou moc a dokonce jí použít v případě krajní nutnosti. Víme však, jaký odpor tyto kroky vyvolaly a vyvolávají a jak nejisté je, že budeme v této linii pokračovat.

Za těchto okolností neúčinnějším prostředkem prosazování našich cílů je co nejmálo podpora činů a lidí, které tuto politiku obrany a šíření demokracie sledují. Zatím co v jiných směrech jsou naše možnosti omezeny, v tomto směru jsme je zdaleka nevyčerпали.

Ve své vzorně vypracované finanční zprávě br. Krákora podal přesný přehled celého jmění Rady, ceny akcií, příjem v roce 1982 a 1983, vydání za tato léta. Finanční zpráva je příznivá, takže br. pokladník končí těmito slovy: "Celkové jmění Rady dostoupilo velice uspokojivého stavu. Nutno je však si připomenout a uvědomit si, že není účelem nás shromažďovat jmění, jeví-li se úpadek členstva a činnosti na několika místech. Souhlasíme plně s tím, aby fondy jež jsou k dispozici (mám na mysli obnos úroků z vkladu, bondů a stocks) byly použity ku přípravě časového propagačního materiálu a účelů a úkolů Rady, který materiál byl by použit ku získání nového členstva a ku zahájení nového ruchu činnosti ve všech odbočkách a oblastech Rady, tak aby tato mohla skutečně úspěšně vykonávat své úkoly a účel".

ZE ZPRÁVY TAJEMNICE REDAKTORKY

Letošní sjezd se koná v době velkých světových změn. Náš celý způsob života se mění, i tam, kde nezasahuje computer nastávají další převraty. Zasahuje to do soukromého i veřejného života. Chceme-li, aby Rada zůstala aktivní a živá, musíme si být vědomi, co se kolem nás děje a jít vstříc novému životu. Pokud jsem si přečetla zprávy do sjezdu (s výj. doporučení ses. Hyvnarové z Clevelandu), zdálo se mi vše při starém, bez iniciativy. Zaprvé si musíme přiznat, že slábneme. Zvyšuje se sice činnost např. ve Washingtonu, Los Angeles, ale celkově nám ubývá sil.

Starokrajané, kteří dodávali nám tolik síly a víry za války již odešli. Po nich nastoupili "48", pokračovali ve starých tradicích, ale za třicet let i oni zestárlí a nedali nám novou generaci. Důvodů je mnoho.

Kde tedy máme hledat následovníky? V první řadě se musíme odpoutat od různých zvyků, které již neplatí na naši dobu. Přestaneme např. jmenovat pracovní výbory, když ze zkušenosti víme, že nefungují celý rok. Je těžko žádat od starších členů, aby v noci jeli 30-50 mil do schůze. Vyřizuje se tedy to nejnnutnější telefonicky. Mladé členy jsme prozatím nezískali; zase jsou to vzdálenosti, hospodářské poměry, jiné rodinné zájmy.

A přece by bylo možno se omladit a přeorientovat, přizpůsobit se dnešnímu životu. Máme se obracet na dvě skupiny, námi až dosud zanedbávané: tzv. "přijeté" z řad mladších a na Američany zde rozené.

V Chicagu je mnoho nás zde rozených, někdy druhá i třetí generace, která má sice vzdálený, neurčitý poměr a smýšlí americky, ale přece se jenom dá zlákat. Dokázalo se to v Chicagu pořádáním plesu vysoké úrovně v nejlepším hotelu. Na kritiku krajanskou, co je to platné, že přijdou mezi nás jednou do roka, odpovídáme otázkou: "Pořádáme pro tyto Američany něco jiného, co by je zajímalo, na co by rádi přišli? Pořádáme jenom pro sebe, co nám se líbí. Je celá řada podniků, která by se dala uskutečnit pro Američany, kteří se těší z úspěchů českého a slovenského původu. V době kdy jednotlivci hledají roots, naši Američané se zajímají o vynikající výkony své generace. Spíše se musí zdůrazňovat citová stránka než politická. Je zajímavé např., že největší odkazy Radě byly od staro-Američanů: přítelkyně Olga Vondráčková patřila ke třetí generaci a poslední dar od Whitneyho byl z rodiny americké.

Většina "přijetých" je zde víc jak deset let. Ze tu dobu se přizpůsobili a začínají chápat Ameriku a možnosti, jak by se mohli uplatnit. Budou se nadále vyhýbat nám starým, ale naše mladší generace by je měla vyhledávat a snažit se o sblížení.

Nedostatky rady:

Rada trpí nedostatkem informačního materiálu, brožur atd. Dlouho se nic netisklo. Je na čase, aby někdo z mladších, který k nim má přístup myšlenkový, jim vysvětlil něco o Radě a o americkém životě, jak se do něho zapojit. Naše nostalgické vzpomínání na ně neplatí, ale mělo by se jim poukázat na některé důležité, politické a veřejné akce, které se nám vydařily a na práci, kterou vykonáváme. Snad později překonají svůj pesimismus.

Měla by se zdůraznit naše účast a členství v amerických organizacích. Ve spojení je síla. Máme Amnesty International, United Nations Association Council on Foreign Relations, Captive Nations a celou řadu dalších, kde bychom se měli uplatňovat. Několikrát jsem se pokusila, aby někdo mladší nastoupil na moje místo v těchto amerických organizacích. Šli tam jednou, znechuceni, že se příliš mluvilo o Chile, nebo Lebanonu atd. Právě proto musíme patřit k těmto organizacím, aby se tam také mluvilo o Československu. Jak můžeme očekávat, že to bude dělat někdo za nás? Musí se stále bojovat o posice, krok za krokem.

Dále, zanedbáváme americký tisk, Letters to the Editor. Dopisy redakci od jednotlivců jsou úspěšné. Nesmí se ovšem očekávat, že každý dopis bude uveřejněn, ale za pokus to vždy stojí.

Jaká vlastně je naše činnost?

Informujeme Washington o poměrech v Československu (viz obšírnou zprávu ses. Faltusové) a zásobujeme Helsinky Com., kongres atd., zprávami.

Bráníme Spojené státy proti komunistické disinformaci (Amer. Bulletin).

Varujeme ve všech svých časopisech proti mírové kampani, Freeze etc.

Podporujeme Chartisty. Jednotlivci a odbočky zasílají finanční podporu. Píšeme o akcích Amnesty International v zájmu "Prisoners of Conscience" a zúčastňujeme se těchto akcí.

Sledujeme pilně tisk a vpádu potřeby zorganizujeme akci např. proti oslavě separatistů "Slovenského státu".

Přimlouváme se na State Departmentu a v kongresu o zlepšení RFE a VOA.

Nejdůležitější ze všeho je udržovat styk s lidem v Československu. Nesmí zůstat v izolaci, jak by si to přála Moskva. Musí se zásobovat literaturou, seznamovat se se životem na Západě. Americký vyslanec zdůraznil důležitost našich styků. Chápe, že někteří z nás nemohou a také nechtějí navštívit rodnou zem. Také by nechtěli se ponížít a legalizovat svůj poměr k režimu — ale udržování styků s lidem v ČSR dle našich možností považuje americký vyslanec za nejdůležitější.

Je to otázka, kterou si budou řešit jednotlivci dle svých poměrů a dle svého svědomí.

Propagační akce

Rozvoj Rady trpí nedostatkem propagačního materiálu. Až na jednu anglickou brožuru o organizaci (jak se stát členem), nemáme nic s čím bychom se mohli představit. Chybí nám dopis na uvítanou, či vysvětlení k získání nových mladých členů. Nemáme vůbec nic pro Američany.

Rada vždy vydávala podobné publikace k získání zájemců a informování veřejnosti. Dnes, kdy každá organizace, každý podnik vydává překotně, Rada přestala tuto činnost a to z důvodů finančních. Zdá se, že hlavním cílem bylo "to balance the budget", nepřekročit rozpočet. Díky odkazu Whitneyho (vynáší nám \$4,000 ročně) obstáli jsme před touto kritikou. Jsem však toho názoru, že jsme se zpronevěřili hlavnímu účelu Rady: získávat členy a rozšiřovat pole působnosti. Při dnešním zbytečném šetření nebylo možné rozvinout různé akce, vydávat nutné publikace, reagovat na veřejnosti.

Ústředí má jen jednu part-time sílu. Není prakticky spojení s odbočkami a oblastmi, nejsou zájezdy, o některých odbočkách vskutku nic nevíme.

Chceme-li žít a prosperovat musíme vyvinout větší činnost. Bude třeba investovat peníze na vydávání, na pomocné síly, na různé podniky. Naštěstí máme na to peníze. Pokud mohu mluvit za hlavní dárcy, kteří nás finančně zabezpečili a které jsem dobře znala, přáli si, aby Rada vyvíjela zvýšenou činnost a to právě v těchto kritických letech. Ve světě není k očekávání radikálních změn v náš prospěch a proto musíme být odhodláni, že dobu přežijeme a dokonce budeme připraveni čelit událostem — tak jako v minulosti jsme nikdy nezklamali. Dnes musíme zorganizovat mnohem větší činnost. Rada se musí přeorientovat na dnešní dobu a čelit novým problémům. Nebude-li pokračovat, nemáme pro koho šetřit.

Jedinou radostí mi byl American Bulletin, poněvadž čtenáři nejvíce reagovali příznivě na náš časopis a vyjadřovali svoje pochopení. Mohl by se rozšířit počet čtenářů, kdyby členové dodávali nové adresy. Zajímavé je, že jsou to právě Američané, kteří A.B. doporučují.

Velká chyba American Bulletinu je, že zůstává ležet v úřadovně nebo tiskárně dokud nevyjde Věstník, aby se ušetřilo na poštovním, posílají se společně. Je pro redaktorku depi-mující pocit pospíchat se psaním a sháněním novinek, aby

zprávy byly "čerstvé", když pak newsletter leží dva týdny, dokud se nevytiskne Věstník. — Je nemožné psát oba časopisy najednou, ostatně tiskárna by to nezvládla. Poměry v tiskárnách, obzvláště v českých, jsou komplikované.

Doporučuji, aby American Bulletin se posílal separátně jako newsletter hned po vytištění první třídou. Je to naše jediná visitka u Američanů, tak by se neslušelo to posílat jako junk mail.

Věstník může být posílán třeba jako bulk mail, až jak se rozhodne předsednictvo. Žel, Věstník záleží - závisí na přispěvících dopisovatelů, kteří obyčejně si neuvědomují, že je zapotřebí oznámit zprávu nejméně měsíc, i více, předem. Obyčejně je to "s křížkem po funuse", ale bude to záležet na přispívatelích, zda se polepší. Mnoho neplechů způsobil poslední dobou computer, starý i nový v tiskárně, a to velmi zdrželo vydávání. Musíme žádat čtenáře o strpení a doufat, že se tyto problémy překonají. Můj pobyt v nemocnici též zkomplikoval vydání. Z úsporných důvodů byl snížen počet stránek Věstníku na polovic.

To jsou problémy, které si společně rozluštíme. Mnohem těžším problémem je naše rozpoložení, náš nesoulad a hlavně skleslost. To vše se dá odstranit při dobré vůli, když se omádneme ve svých názorech, zapomeneme na malichernosti a začneme myšlenkově se přizpůsobovat nové době.

Nejdelší, nejobširnější zprávu podala ses. Anna Faltusová. Její diář vystihuje události den ze dne. O některých událostech podává měsíční zprávy, které jsou uveřejněny ve Věstníku. Mnohé jiné jsou o lidech a akcích, plánovaných, uskutečněných, nebo budoucích, o kterých není možno se veřejně rozepisovat. Velká akce Helsinská, jak probíhala v Madridu, byla podrobně popsána. Zajímavé jsou styky ČSNRA a spolupráce s jinými organizacemi. Zúčastnila se s dr. Josefem Haškem různých hearings v Bílém domě. Bylo toho v posledních dvou letech velmi mnoho. Delegaci se zúčastnili též ses. Šturmanová, předseda Pavel Šturman, zesnulý býv. předseda dr. Fleischer, br. Ryšavý atd.

Ses. Faltusová pořídila mnoho překladů o Chartistech, o poměrech v Československu nejen pro Helsinskou komisi, ale i pro senátory a kongresníky, kteří se zajímali o porušování lidských práv za železnou oponou. V tom ohledu je to nekonečná práce, ale pro nás velmi důležitá. Mimo jiné, ses. Faltusová vede seznam uvězněných pronásledovaných, atd.

Za vynikající práci za lidská práva byly Československou národní radou vyznamenány dvě osoby: bývalý vyslanec Jack F. Matlock a vyslanec Max Kampelman, který vedl americkou delegaci v Madridu. Příležitostně byl jim předán diplom uznání, zhotovený našim grafikem M. Košařem v Chicagu, a odevzdaný za Radu ses. Faltusovou a br. Josefem Haškem.

Ač tato stručná zpráva nikterak nevystihuje rozsáhlou činnost ses. Faltusové, dá veřejnosti aspoň možnost se zamyslet nad možnostmi ve Washingtonu, které využíváme k prospěchu československé věci.

Organizační výbor

Ve své organizační zprávě br. Eduard Dellin poukazuje hlavně na dvě odbočky, na vlastní odbočku gen. Štefánika ve vzdálených oblastech severního Chicaga, kam členové dojíždějí až 60 mil do schůzí, a na výbornou práci dr. Jiřího Brebra v odbočce Los Angeles. (Odbočka se chystá na manifestaci pro osvození Jaroslava Javorského při příležitosti olympijských her. Čekáme odtamtud na zprávy.)

DESÁTÉ VÝROČÍ AMERICAN EAST EUROPEAN ETHNIC CONFERENCE (AEEEC)

Ve středu, 23. května oslavila pracovní skupina AEEEC desáté výročí svého založení a deset let výborné spolupráce zástupců Američanů bulharského, českého, slovenského, estonského, maďarského, litevského, lotyšského, polského a ukrajinského původu. Cílem AEEEC je koordinovat úsilí na obranu lidských práv nevládních etnických organizací, které mají vztah k lidu střední a východní Evropy. Činnost této pracovní skupiny se rozšířila na otázky americké zahraniční politiky, zejména pokud se týká politiky USA vůči státům sovětského bloku. Společným jmenovatelem je boj proti společnému nepříteli a všemu, co s tím souvisí. Na společné základně se sešli zástupci Bulgarian National Front in the USA, Czechoslovak National Council of America, Estonian American National Council, Coordinating Committee of Hungarian Organizations in North America, American Latvian Association in the USA, Lithuanian American Council, Polish American Congress a Ukrainian Congress Committee of America, aby pracovali ve prospěch občanů zemí, ve kterých se narodili a které jsou dnes pod komunistickou nadvládou.

Byli to zástupci těchto organizací, sdružených v AEEEC, kteří přesvědčili vedoucí americké delegace na konferenci v Bělehradě a v Madridu, aby se vedle lidských práv mluvilo také o právu na sebeurčení, čili Principle VIII Helsinské Dohody; aby byli do americké delegace zapojeni t.zv. Public Members, čili zástupci amerických nevládních etnických skupin; aby se konaly pravidelné schůzky a aby byla stálá výměna názorů a informací mezi Státním Departmentem a nevládními organizacemi, a pod.

Soustavnou prací, pořizováním dokumentace a informací jsme si získali přístup do nejvyšších vládních míst v USA: do ministerstva zahraničních věcí, do Bílého domu, do amerického kongresu a jiných vládních agentur, se kterými spolupracujeme.

Zástupci Československé národní rady americké ve Washingtoně zvolili tuto příležitost k předání "Masaryk Award" bývalému vedoucímu americké delegace na konferenci v Madridě, velvyslanci Max M. Kampelmanovi, za jeho velké zásluhy při jednání se zástupci sovětského bloku: za jeho neutuchající obhajobu lidských práv, včetně práva na sebeurčení. První Masarykovu cenu obdržel bývalý velvyslanec v Československu, Jack F. Matlock, a sice u příležitosti oslav 65. výročí založení Československé republiky ve Washingtoně.

Slavnostní večeře se, kromě velvyslance Max. M. Kampelmana a jeho choti, zúčastnili také velvyslanec Jack F. Matlock, který je nyní poradcem presidenta Reagana pro evropské záležitosti a paní Matlocková; Mr. Mark Palmer, Deputy Assistant Secretary of State for European Affairs; Mr. Kenneth Tomlinson, ředitel Hlasu Ameriky; Miss Paula Dobriansky, z National Security Council v Bílém domě, Mr. Spencer Oliver, Mr. Samuel Wise a Miss Meg Donovan z Helsinkí Commission; Mr. Paul Backer, Czechoslovak Affairs Officer na State Departmentu, Mr. John Zerolis, Baltic and Hungarian Desk Officer; Senátor Arlen Specter; Mr. Robert Royal z Ethnic and Public Policy Center. Jako Master of Ceremonies působil Mr. George Nesterzuck, Associate Director of the Office of Personnel Management. Dopis od presidenta Reagana osobně přinesla a přečetla Mrs. Faith Ryan Whittlesey, vedoucí Office of Public Liaison v Bílém domě.

"Masaryk Award" velvyslanci Kampelmanovi předali jménem amerických Čechů a Slováků zástupci ČSNRA ve Washingtoně Anna Faltusová a dr. Josef Hašek. Dále se této slavnosti zúčastnili: sestra Tanja Šturmanová v zastoupení br. Paula

---

PROSÍME OZNAMTE VČAS ZMĚNU ADRESY

Sturmana; Mr. Pavel Pecháček za SVU a dr. Čestmír Ješina za Czechoslovak American Education Council. Pozváni byli také br. Vávro Ryšavý za RSČ a br. Jaroslav Kašpar-Pátý za Sokol, kteří se ze závažných důvodů nemohli oslav zúčastnit.

Ve svém dopise president Reagan mimo jiné řekl toto:

"This special occasion presents a welcome opportunity to recognize and applaud the contributions of the people of East-Central Europe in advancing the ideals of freedom. The member organizations of the American East European Ethnic Conference, bound by common concern for their oppressed nations of origin, have repeatedly demonstrated their unwavering commitment to the cause of liberty and human dignity for the people of East-Central Europe, the Baltic States and the Soviet Union. I commend your efforts on behalf of these people who have suffered the full force of Soviet tyranny and repression.

The many organizations and individuals that you represent serve as an inspiring reminder of the priceless value of our nation's heritage of freedom and independence. Let me assure you that America remains steadfastly committed to the principles of liberty and human rights. Self-determination, national independence, and the right to choose the form of government under which to live are not the privileges of a few, but the inalienable rights of all people.

Again, congratulations on reaching this significant anniversary and may you continue to stand as a beacon of hope and freedom to the people of Eastern Europe."

Mrs. Faith Ryan Whittlesey, která dopis přečetla, k tomu dodala, že činnosti našich etnických skupin je v USA zapotřebí, protože tato činnost představuje hlas svobody, jehož je dnes třeba víc, než kdy jindy v historii. Je zapotřebí našich zkušeností namísto různě projevěných "zbožných přání".

Ve svém projevu velvyslanec Max M. Kampelman poděkoval Československé národní radě za Masarykovu cenu a dodal, že ví, co jméno Tomas Garrigue Masaryk znamená a co byla před válkou Masarykova Československá republika. Dále velvyslanec Kampelman řekl: "...I know the extent to which the Masaryk Award represents the yearning, the aspirations, the hurt, the pain, that is really a part of the American East European Ethnic Conference, of which the Czechoslovak National Council is a part... I am also aware of the fact, however, that these awards should be given, and the recipients frequently, at least in my case, feel somewhat inadequate in receiving it. But I receive it with great pleasure and I share it with those who worked with me... And there are three of them here tonight, who worked actively with me... Spencer Oliver, who was my deputy chairman, Sam Wise and Meg Donovan, who worked hard indeed... I did not realize until tonight that Jack Matlock had received the first of these Awards and that makes it particularly pleasing for me because he is continuing with his leadership in a very important post in the National Security Council... And as I look around, I think it is important that I mention the name of Mark Palmer, who is here and who is doing a unique job in the total human rights emphasis of our government. And to a major extent, the human rights efforts of our government stems from the energy, the ingenuity, the creativity of Mark Palmer and I am very pleased to acknowledge that here.

I do want to say a few serious words to you. As the three years of Madrid fade into the distance, the details about them begin to disappear. What does take its place, at least in my consciousness, is the very serious and overwhelming problem which our nation faces and which the free world faces today. Because, try as we might, we cannot blow the Soviet Union

away and we cannot wish it away. We are facing a hard reality. It is a state with overwhelming police power, designed to strengthen its internal repression. It is a state with a massive military power, through which it exercises its aggressive instincts and determination. And it is obviously the greatest threat to our values and to our security that exists today. We have got to find the ways and means of living with it while it is here, and doing so in a manner which is consistent with our aspirations for human dignity and human liberty and our desire to see to it that increasing numbers of people enjoy that liberty and enjoy that dignity, because, unless that happens, our own is constantly in danger as well... Three years in Madrid is a long time, but if you are going to negotiate with the Soviet Union, you have to be prepared to stay at least a day longer than they are prepared to stay there. You have got to be able to do this. You need patience... We are an impatient society, and the West is impatient and we cannot afford to be impatient. We must have patience that comes from the conviction, that we are right, that being right produces strength. And this is no substitute for the military strength that we also require... because the military strength is something that the Soviet Union respects... This requires some dedication on our part. It also requires something which is symbolized by your organization, which is unity. The fact that your group is able to demonstrate for ten years that you can get together, provides strength to your objectives... And I hope the time can come in the American body politic, where, once again, we can begin forming and gaining the strength that comes from developing a non-partisan foreign policy... instead of a policy that defends our partisan considerations... And I think that you can help do that... because you are important politically. And the reason you are important politically is because you have convictions and because you have determination. And that is sometimes much more important than numbers, although you have some numbers... and that is important because American elections are close elections and you count. And you have to say that the stake of our country, our security and our values depends not upon democrats acting as democrats and republicans as republicans, but on Americans acting as Americans in belief, in behalf of freedom... I do not have to tell you how important it is in this world of ours, that it not just be the United States that is fighting for human liberty, but our European friends have to join in that... and you can be helpful in that regard... We want peace, we must have peace, particularly in this nuclear age. But the peace we look for is not the peace that comes from capitulation, not the peace that is a piece of the graveyard. It is the peace with dignity, the peace with liberty, and we can achieve it... The Soviet Union is a society that can now survive because of its military power and its police power... but it is a system that has one thing going for it: a belief on the part of the leadership that the West is tired and lazy and does not have the will to defend itself... I am certain there are people in that decision-making process who say... we got to be patient a little longer... they will fall apart, they will capitulate... The outrage, for example, of the number of people who, in effect felt, if only the ethnic Americans had not threatened to hold demonstrations in Los Angeles, maybe they would have come... I mean, we tend to feel guilty about things. The Soviets walk out of Geneva and so we tend to feel we must have done something wrong. We didnt! Ridiculous!... From all this comes the idea that, maybe, there is no will... You can help make that change with your activity. You have ethnic roots, but you can help strengthen America with your determination, with your emphasis on values, and with the fact that you never let us

forget... That is very important... It is easy to forget - like so much has been forgotten with respect to the areas, which you represent, whose interests you represent... We must not let anything be forgotten... Again, thank you very much... and all I can say to you is "Keep working..."

Pořad byl vysíláný Hlasem Ameriky a RFE do všech států sovětského bloku. —afa—

Výstava na americkém velvyslanectví v Praze

Robert W. Farrand, Deputy Chief of Mission, zahájil v knihovně amerického velvyslanectví v Praze výstavu "Knihy elektronického věku". Na výstavě bude vystaveno asi 160 odborných knih patnácti amerických nakladatelství, které pojednávají o elektronických počítačových psacích strojích s pamětí, o mikropočítačích, o komunikacích pomocí satelitů, o počítačové gramotnosti a pod. Výstava bude otevřena do 15. června t.r. —afa—

Koncert na počest Andreje Sacharova v New Yorku

V Carnegie Hall v New Yorku byl uspořádán koncert na počest 63. narozenin Andreje Sacharova, aby byl světu připomenut úděl tohoto sovětského vědce a obhájce lidských práv, který již několik týdnů drží hladovku, aby podpořil žádost své manželky, Jeleny Bonnerové, odejít na Západ na léčení. Na koncertě promluvil nevlastní syn doktora Sacharova, Alexej Semjonov, a guvernér státu New Jersey, Thomas Kean. Koncertu se také zúčastnil ing. František Janouch, vedoucí Nadace Charty 77 ve Švédsku. —afa—

LÉKAŘ S RUKOU NA PULSU SVÉHO NÁRODA

Kalendář říká: 8. června 1894 se narodil v Třebusku u Příbramě MUDr. Karel Steinbach, který dnes působí jako lékař v New Yorku.

Nikoliv jen obdiv k dlouhému a bohatými zážitky naplněnému životu, ale především také oddanost dr. Steinbacha lidem, práci pro ně a pro jejich národní nebo státní společenství — to je, co přivádí mnohé do zástupu jeho obdivovatelů a dnes i gratulantů. Třebaže patří — jak o něm bylo napsáno — k těm "nejskromnějším a nejtěšším", kteří raději o sobě mlčí a ustupují do pozadí tam, kde jde o uznávání významu a zásluh, přece neuniká té nejpřesvědčivější formě publicity: lásce a úctě lidí.

Je štěstím, že mnozí jej mohou stále potkávat nebo poslouchat jeho přednášky. Jeho historická ohlédnutí i jeho sondy do současnosti jsou prostoupeny věčným poselstvím života, lásky, a vytrvalým voláním po svobodě jednotlivce i národa.

Přehlížejíce jeho činnost při tomto jubilejním zastavení na cestě k dalším setkáním s ním a s jeho projevy, nacházíme nejedno svědectví o tom, jak plynulý je u něj přechod mezi vlastní prací lékaře a mezi vši ostatní jeho účastí na starostech, problémech a snahách doby, na situacích jednotlivců a na osudech národa. Jako lékař se zaposlouchává do pulsů srdcí, diagnostikuje stavy života od chvíle, kdy první ozvuky srdce a hlasu oznamují vstup do tohoto světa, až po ty okamžiky, kdy tep splyne s tichem a život se zavine do věčnosti. V tu chvíli si vybavujeme vzpomínky všech, kdo jej takto poznali a s vděčností i obdivem opakují: pomáhal, utěšoval, a nejednou i nezištně nadlehčoval ty nejkritičtější chvíle osobní — doma i v emigraci.

A jako ten, koho osobní vlastnosti a schopnosti nejednou přiváděly do blízkosti osob i událostí tvořících historii Československa, přijal pokorně za svou povinnost — i životní lásku podílet se spolu s nimi na uskutečňování novodobých ideálů humanity a demokracie. Se svou generací sdílel a sdílí nejen rozvoj

uměleckého a všeho kulturního dění ve svém národě, ale také i přímou účast na veřejném životě, jak je určovala historie od počátku dvacátého století přes první světovou válku až ve vyústění v samostatnou Československou republiku. Přimykání k těmto ideám a ideálům jej sblížovalo v Praze s vůdčími silami té doby, reprezentovanými především "pátečníky" a uvádělo jej bo blízkosti obou Masaryků, otce i syna, do společnosti bratří Čapků a dalších. Patřil ke skupině intelektuálů kolem Lidových novin, nakladatelství F. Borového, F. Peroutky, J. Firta, a zakotvil mezi umělci, žurnalisty a vědci, jejichž výčet by byl obsáhlý a pouhý výběr by byl nespravedlivý k významu a hloubce všech těchto vztahů.

Z jeho stanovisek i přímých projevů je možné vysledovat, jak velkou víru vložil do ideálů a osudů Československa, kolik možností v jeho existenci a v jeho tradicích nacházel. Proto s ním tak úzce spojil svůj osud jako lékař i jako občan. Jsa věren své profesi, hledal především cestu harmonizace, porozumění, a vzpíral se násilí. Ale rozhodně sáhl k ostrému řezu kritiky a činu, když byla a nebo je ohrožena svoboda v Československu, v zemi, kterou podvkrát opustil během desetiletí 1938—48 a zvedal svůj hlas proti pošlapávání práva a zneužívání moci, zůstával zastáncem trpících, vězněných nebo dokonce na smrt posílaných.

Od vzpomínek a pamětí jiných až po přednášky a rozhovory dr. Steinbacha samého je možné poznávat, že tyto jeho postoje k událostem nevyrostly s časem, nýbrž ve svém jádru se vyhranily s jeho osobností už dávno. Je možné dovolávat se různých svědectví a oceňování, ale jedno z nich je zvláště pronikavé a cenné: je to svědectví spisovatele K. Čapka, který si dr. Steinbacha nesmírně vážil. Ve chvílích předcházejících už bezprostředně Čapkově smrti, o vánocích roku 1938, stočily se spisovatelovy úvahy právě na tohoto přítele, a Čapek přitom řekl: "Až se vystůňu, napíšu román o lékaři. Bude to jiný doktor Galén, takový co má rád umělce — avšak taky spasitel..." Tedy, ten hluboce lidský lékař z Bílé nemocnice a vedle něj lékař-přítel umělců a lékař-spasitel; před námi vystupuje celá podstata osobnosti dr. Steinbacha. Je lépe na chvíli se zamyslet nad slovy Čapkovými, než hledat dál, jak to ještě říci...

Když Čapek šeptal svá poslední slova určená příteli, snad jen nejasně tušil jakými zkouškami projdou ony kvality, kterým se u dr. Steinbacha (nazývaného jím důvěrně "Kadelík") obdivoval. Netušil tehdy ani, že jeho přítel stál teprve na počátku té další části svého života. Kniha zůstala Čapkem nenapsána, ale její hrdina se nezpronevěřil těm kvalitám, které chtěl umělec odkázat jako vzácné lidské zrno svým čtenářům. Čapkův hrdina roznáší svědectví o tom, co je nejlepšího v lidském jádru — v lásce k člověku. F. Svejkský

ZPRÁVY OBLASTÍ A ODBOČEK

Lidice

Letos zájezd uspořádaly Svobodná obec a Organizace československých spolků ve velkém Chicagu v sobotu odpoledne 9. června. Výprava vyjela do Lidic autobusem cestovní kanceláře Čihák World Travel v Berwynu.

Na tryzně promluvil česky pan Antonín Dušek. Účinkovaly děti školy T. G. Masaryk v Ciceru. Výprava ukončila zájezd zastávkou v restauraci White Fence Farm.

Krajané věrně dodržují pietní vzpomínku na lidickou tragédii, aby svobodný svět nezapomenul oběti druhé světové války a byl si pamětliv vždy přítomného nebezpečí.

Chicago

Oblastní výbor konal pravidelnou schůzi v úterý večer 19. června v budově Mid-America. Bylo vzpomenuáno zesnulého předsedy Františka Desenského, který se tak poctivě zajímal o krajanské podniky a neúnavně se zúčastňoval veřejné práce v zájmu svobodného Československa.

Po schůzi v 8 hodin večer byl představen host z Evropy, pan Petr Pašek ze Švýcar, kterého dobře známe z dřívějšího zájezdu a hlavně z jeho publikační činnosti. Máme mu za co být vděční, neboť obětavě umožnil vydání všech dílů Gulaga. Překlad do češtiny, se svolením slavného autora Solženicyna a mnohé další problémy překonal, ač to znamenalo finanční ztráty. Od té doby vydal p. Pašek mnoho knih.

Na schůzi oblastního výboru vyprávěl o dnešních poměrech v Evropě, o jeho dojmech a zkušenostech a odpovídal na dotazy přítomných. Vítáme p. Paška mezi námi a přejeme mu bohaté poznatky z této cesty a další povzbuzení.

DR. JAN MIČKA OSLAVUJE 85

Předsednictvo Československé národní rady americké a četní jeho přátelé blahopřejí svému členu k jeho 85. narozeninám, které ve zdraví oslavil v kruhu své rodiny v Massachusetts, kam se z Berwynu přestěhoval, aby rodina byla pospolu. Ve Spojených státech má mnoho vděčných ctitelů, kterým pomáhal v jejich začátcích v Americe ve své funkci tajemníka Matice vyššího vzdělání, kde působil 32 let. Mnozí vzpomínají, mezi nimi např. prof. dr. Jan Oppl z Clevelandu a dr. Ladislav Haňka z Kalamazoo, že to byl dr. Mička, který radou jim byl nápomocen, který ovlivnil jejich rozhodnutí studovat dál, čemuž vděčí za svou úspěšnou kariéru.

Dr. Jan Mička vynikal v technologii potravinářského průmyslu a dostalo se mu uznání za vědeckou práci a za studia, která se stala pionýrskými příspěvky ve vývoji potravinářského průmyslu a technologie.

Dr. Mička byl po celý život velice činný v krajanských organizacích. Nejenže ocenil význam a cíl Matice vyššího vzdělání, které věnoval tolik let svého života, ale působil v jiných organizacích důležitých pro rozvoj krajanského života. Byl od začátku členem SVU (Společnosti pro vědu a umění), předsedou chicagské sekce, a jejím jménem byl členem předsednictva ČSNRA.

Jeho žena Milada vždy podporovala jeho snahy. Rodina zúčastnila se finančně při zakládání Stolice českého a slovenského jazyka při University of Chicago. Byl neúnavným obhájcem Stolice, pro kterou se snažil vzbud zájem dalších přispívatelů, aby uvedl Stolicu v život a zabezpečil její trvání.

Žil pro tyto ideály. Má vynikající dvě vlastnosti: že je realista s bohatými zkušenostmi v americkém průmyslu a přitom že zůstal nevyhlášeným idealistou.

V poslední době byla ČSNRA postižena ztrátou několika vedoucích, obětavých členů. Vítáme dvojnásob tuto dobrou zprávu o svém členu, dr. Mičkovi, že se dožívá 85. narozenin v plném zdraví.

Pietní oslava amerického svátku "Memorial Day" na Českém národním hřbitově v Chicagu

Poprvé od doby, kdy se tradičně každým rokem konají tyto vzpomínkové oslavy na chicagském Českém národním hřbitově (letos po 98!) musili jsme upustit pro tuto dobu neobvykle studeného a deštivého letošního počasí od průvodu a místo venku u pomníku padlých z občanské války, kde vždy konáme pietní

obřady, shromáždili jsme se v hlavní kapli krematoria. Nebýt tohoto útočiště, žádné obřady by se bývaly nemohly konat, neboť od rána bez přestání přšelo, chvílemi padaly i kroupy, blýskalo se, hřmělo a svištěl nepříjemný ledový vítr.

Byli jsme rádi, že jsme měli tuto druhou možnost a mohli — vzdor špatnému počasí — vykonat svou vlasteneckou povinnost a vzdát čest padlým vojínům, abychom tak projevili společně spravedlivou vděčnost za jejich oběti v tento velký celonárodní americký svátek.

Po civilních obřadech Českého národního hřbitova následovaly vojenské a Odd Fellow Rebekah Memorial Services.

Naši slavnostní řečníci — bratr James Krákora v řeči anglické a bratr Frank Hrabal v řeči české — v jejich procitěných proslovech odvedli nás na chvíli od našeho každodenního všedního života, abychom společně s nimi se zamyslili nad těmi nespočetnými hrdinnými obětmi, které přinesli v těch hrozných válkách milióny vojáků, bojujících na zemi, na moři a ve vzduchu, aby vybojovali a zabezpečili mír, svobodu a lepší zítřek pro lidstvo. Oba řečníci dojmavými slovy znovu vyjádřili naši vděčnost americkým hrdinům za udržení svobody v naší nové vlasti.

Za veterány v české řeči promluvil bratr Josef Divíšek za První družinu čsl. legionářů a paní Marcella Lopez za "Rudolph Tvrdý Post" v řeči anglické. S pohnutím vzpomněli na milióny vojáků, kteří se nikdy domů nevrátili, anebo se vrátili ranění a nemocní; pak vyslovili přání nás všech, aby už jednou lidstvo došlo k rozumu a hledalo nespáry řešit mírovými prostředky, zvláště v dnešní době pod hrozbou nukleární války.

Také za Český domov důchodců měl pro tento den velmi přiléhavý projev správce Domova p. Petr Brandler.

Program byl zahájen předsedou Českého národního hřbitova bratrem Bohumilem Vydrou krátkým uvítáním; řízení programu pak převzal bratr Bouček. Mezi jednotlivými projevy zazpívaly nám dámské a pánské pěvecké sbory ČSA a Lyra-ČSA za řízení sbormistra pana Josefa Ivičiče. Bratr Josef Divíšek se svou kapelou nám zahrál směs národních písní. A když zvenku zazněly tři salvy, vypálené veteránským střeleckým oddílem, byly vojenské obřady zakončeny tklivou večerkou, zatroubenou trubačem a následovanou ozvěnou zvenku.

Úředníci Českého národního hřbitova děkují srdečně našim letošním řečníkům a všem veteránům, jakož i pěveckým sborům a kapele bratra Divíška za pěkný program. Děkujeme též všem bratrským a sesterským organizacím a všem ostatním účastníkům, kteří se dostavili v tak pěkném počtu — vzdor špatnému počasí — aby společně s námi znovu dokázali aspoň touto cestou, že jsme na padlé bojovníky za svobodu nezapomněli a nikdy nezapomeneme.

Za Český národní hřbitov — Karel Halaška, tajemník

JIRÍ ŠPÁNEK:

PRODANÁ NEVĚSTA V SAN RAFAEL, CAL.

Na mé pouti světem po 60 let jsem měl příležitost potkat v mnoha cizích zemích Smetanovu "Prodanou nevěstu". Byla to vždy pro mne velká událost a zvědavost jak cizinci pochopí naši nejkrásnější českou operu. Nebylo snadné dostat "Prodanou nevěstu" na scénu Pařížské opery. To se podařilo paní Osuské, choti čs. velvyslance v Paříži. Byl to pro nás pařížské krajany velký svátek, naše krajanky obsadily několik řad sedadel v krásných národních krojích. Sólisté a hudebníci věnovali velkou péči nastudovat operu. Vašek nám vyprávěl, že chodil do nemocnice koktavých, aby se naučil dobře francouzsky koktat. Byl to velký úspěch.

Další "Prodanou" jsem viděl ve vídeňské opeře, ve které zpívalo několik českých sólistů. Vídeňáci mají k nám blízko a předvedli ji velmi dobře.

Pak jsem ji potkal v Chicagu, jednou v parku a po druhé v opeře, kde ji naši krajané přijali s národní hrdostí. — San Francisco nezůstává pozadu a tři předměstské opery se pokusily nám ji podat velmi dobře. Před 20 roky dirigent Scott Merrick ji nastudoval na universitě v Berkeley a na naši žádost ji opakoval v sokolovně San Francisco; na Stanford universitě ji nastudoval profesor hudby a bývalý dirigent Národního divadla v Praze. Byli jsme nadšeni a když o přestávce jsem mu šel gratulovat k jeho úspěchu, tak na otázku zda-li by k nám nepřišel s několika sólisty předvést "Prodanou" k uctění narozenin T. G. Masaryka do Sokola San Francisca, přijali naše pozvání všichni sólisté za vedení dirigenta. Sál byl přeplněn a naši krajané a krajanky ještě navíc si mohli zatančit při sokolské hudbě se sólisty.

Letošního roku, na začátku dubna se objevila opět "Prodaná" nastudovaná dirigentem Scott Merrickem v North Bay Opera v San Rafael, Cal. na sever od San Francisca. I když je to poněkud z ruky od San Francisca, řekl jsem si: "Za Prodanou šel bych světa kraj a třeba bos." — Ředitel scény Keneth Rowland a ředitel orchestru Scott Merrick nás znovu překvapili krásným provedením jak jen mohli na malém jevišti. Již na začátku předehry to přesné štěbetání houslí a fanfáry dechových nástrojů nám slíbily úspěch opery. — Sólisté, sbory i hudebníci pochopili charaktery našich venkovských lidí velmi dobře. Američané přijali naši operu s radostí, ve které není žádná vražda. — Když po představení jsem šel gratulovat ředitelům i sólistům za krásný úspěch, byli potěšeni, že Čechoslovákům se provedení jejich opery líbilo. Dobrá věc se podařila...

Dary na činnost ČSNRA

Mr. Karel Čulík, MI	\$ 13.00
Mr. John Srámek - Tiskový fond, MI	25.00

Členské příspěvky odboček

Odbočka San Francisco, CA	\$150.00
---------------------------	----------

Dar Sjezdu

Odbočka Gamma, IL	\$400.00
-------------------	----------

V rámci nálepkové akce ČSNRA darovali:

Ann W. Wasson, IL	\$100.00
Mr. and Mrs. R. Brzobohaty, CA	50.00
Mr. and Mrs. George Matula, IL	50.00
John Slezak, IL	50.00
Jarmila I. Hyncik, OH	50.00
Thomas G. Gibian, MD	50.00
Joseph Jaros, CO	41.00
S. Velinsky, England	40.00
Lad Treshon, IL	39.00
Standa Prostrednik, PA	39.00
Mr. and Mrs. Ruben Weltsch, NY	36.00
Mrs. Adolph Cierny, IL	35.00
Marie Fichtel, IL	35.00
Robert B. Warner, DC	31.00
Czech Australian Assoc., Inc.	28.00
Norma Chiesi, IN	25.00
Dr. and Mrs. Charles S. Bednar, PA	25.00
Jarmila Novotna Daubek, NY	25.00
Stanislav Jancik, IL	25.00

Mr. and Mrs. Filip Kares, CA	25.00
Mrs. Louise Roberts, CA	25.00
Mr. Jan Sedivy, WI	25.00
Leo T. Tibensky CLU, IL	25.00
ICA Waldes Busek, NY	25.00
Cyril F. Smidl, AZ	25.00
Jerry A. Srp, CO	25.00
Emilian Straus, Canada	25.00
American Czechoslovak Ladies Club, FL	25.00
Ivan Medek, Austria	25.00
Mr. and Mrs. R. Peceny, IL	25.00
Slovak Gymnastic Union Sokol USA, NJ	25.00
Emily Ruzicka, FL	25.00

Informace o výplatě důchodu americkým občanům čs. původu, kteří pracovali v ČSSR:

Na náš dotaz ohledně výplaty důchodů americkým občanům čs. původu, kteří pracovali v ČSSR nám Department of Health and Human Services, Social Security Administration sdělil toto: V současné době asi 200 občanů čs. původu pobírá důchod za léta odpracovaná v ČSSR podle dohody o vzájemné platbě důchodů mezi USA a ČSSR z roku 1968. Dohoda není reciproční, což znamená, že obě země vyplácejí důchody podle svých pensijních zákonů, které se značně liší. Tak podle čs. předpisů je nutné odpracovat nejméně 25 let v ČSSR. Kromě toho má nárok na výplatu důchodu jen ten občan USA, který byl v zaměstnaneckém poměru v ČSSR ještě nejméně 2 roky před nastoupením důchodu. Je jasné, že tato pravidla nesmírně zužují okruh žadatelů. Pro srovnání uvádíme, že podmínky pro vyplacení důchodu z USA do ČSSR jsou podstatně snazší - odpracování nejméně 10 let v USA. Podmínka zaměstnaneckého poměru 2 roky před nastoupením důchodu zcela odpadá. Není proto divu, že počet vyplácených důchodů z USA do ČSSR zdaleka převyšuje pense zasílané do USA z ČSSR. Tato do očí bijící nerovnost vedla k rozhovorům mezi zástupci vlád USA a ČSSR v Praze v lednu 1983. Čs. vláda souhlasila, že je ochotna přezkoumat dříve zamítnuté žádosti z těchto hledisek: (1) Žadatel je občan USA; (2) žadatel již požádal o čs. pensi a jeho žádost byla zamítnuta; (3) žadatel pracoval nejméně 20 let v ČSSR a (4) žadatel přestal pracovat v ČSSR několik let před nastoupením důchodu. Tato poslední podmínka není bohužel přesně definována. Jsou to v celku nepatrné ústupky, které sotva změni drasticky nepoměr ve vyplacení důchodů z USA do ČSSR. Je ovšem těžké zásadně změnit dohody, když obě strany souhlasily s principem nereciprocit.

Žádosti o revidování zamítnutých žádostí posílejte na adresu: Consular Officer, American Embassy Prague, Department of State, Washington, D.C. 20520. Nové žádosti je nutné zaslat přímo na čs. velvyslanectví, adresa: Consular Section, Embassy of the Czechoslovak Socialist Republic, 3900 Linnean Avenue, N.W., Washington, D.C. 20008.

Podrobnější informace o otázkách platby důchodů z ČSSR do USA je možno obdržet od Mr. Andrew J. Young, Acting Deputy Director, Office of Research, Statistics and International Policy, Social Security Administration, Department of Health and Human Resources, Baltimore, Md. 21235 nebo na adrese Czechoslovak Desk, Room 5217, Department of State, Washington, D.C. 20520, telefon 202 - 632-1457.

Prosíme, oznamte včas změnu adresy!
Doplácíme poště poštovné za vrácení nedoručeného časopisu.

Č. S. A.

Nejstarší bratrská a sesterská podpůrná jednota v Americe jest připravená poskytnouti Vám nejvýhodnější druhy životních pojištění plně zabezpečujících Vaši ochranu.

Rovněž nabízíme pojistky poskytující pravidelný starobní důchod jakož i pojistky hypoteční.

Další informace ochotně podají:

CSA FRATERNAL LIFE

(Formerly Czechoslovak Society of America)

"Pioneer of Fraternal Life Insurance"

CSA PLAZA

Telefony (312) 795-5800 - (312) 242-2224

2701 SOUTH HARLEM AVENUE

BERWYN, IL 60402

VĚSTNÍK

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL
OF AMERICA
2137 So. Lombard Ave. - Room 202
Cicero, Illinois 60650

FIRST CLASS MAIL

ADDRESS CORRECTION REQUESTED

436